

ממתק לשיבת

זמני השבת

יחסי תל-אביב חיפה באר-שבע
כניסת השבת 6:4 6:59 7:01
אחרי השבת 7:57 7:59 8:00 7:58

נהנים עם איצי

שלום לך יוכני היקר,

היום היתה לי שיחה רצינית עם כמה חברים. בהתחלה, כשנפגשנו, ספרנו בהתלהבות זה לזה על כל הטיולים ושאר החוויות שנהנינו מהם בשבועות האחרונים:

"אנחנו נסענו לצפת לשלושה ימים"; "ואנחנו ארחנו דודים מאמריקה והפרנו להם את כל הארץ"; "ואני ראיתי מפל מים מיוחד..."

"ועכשיו מתחיל חדש אלול", אמר פתאום שימי.

האווירה העליזה של ימי קיץ, התחלפה לה באווירה רצינית של חדש אלול.

"אז צריך לשכח מכל החוויות שעברנו?", שאל נפתלי.

"בכלל לא", פסק חיים. "המטרה של החוויות האלו היא לתת לנו כוח ומרץ, שיעזרו לנו לנצל את חדש אלול כפי שצריך".

"נכון, כדי שנוכל להתכונן לשמחת תורה כמו שצריך!", הפתיע שמולי.

"לשמחת תורה???", שאלנו כלנו יחד. "התכוננת לראש השנה, ליום כפור..."

"נכון, השיב שמולי. "אבל המטרה הסופית של ההתקרבנות שלנו אל השם, לאורך חדש אלול והימים הנוראים, זו הקרבה הגדולה להשם בשמחת תורה, כשאנחנו נרקד בהתלהבות ובשמחה עם התורה הקדושה".

שלך, אלי

נקי מאשמה

תל-אביב-יפו
Tel-Aviv-Yaffo
שולם - P.P.
67' ש

תקציר: הרב שמואל, הידוע בכל וילנה בלפדנטיו ונשור, פניק לר' יוסל הלואה גדולה פקפת אפילות חסדים' שלו. בתאריך הפסקם, פחזיר ר' יוסל את חובו, אך הרב שמואל אינו זוכר זאת ומעטפת הפסקה מסתמרת בין דפי הגפרא... גדין תורה פתבקש ר' יוסל להחזיר את הפסקה, ובושתו גדולה.

נא לשמור על קדושת הגיליון
עריכה: ד. גרוזמן
ניקוד ועיצוב: פרלשטיין אורים: רפי דרוק
משתתפים: מ"מ הרשקוביץ, עוזי קפלון
להזמנות: 073-2480711
יוצא לאור על-ידי: המרכז לעזרי שלוחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000 • טל' 03-3731777 • פקס' 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

במסתרי הגימה

מאת עוזי קפלון

הרצים יצאו דחופים להביא את שני הנערים מאהלם בעוד המלך ממתין בקצרו רוח, אך הם שבו מהר מן הצפוי...

"הילדים אינם באהלם", דוחו והמלך קמט גבותיו בחשד. "יוליוס, מה קורה פה?"

"אינני מבין, השר... אה, סליחה, המלך, התגמגם המפקד המפחד. "הן אני בעצמי אסרתי עליהם לצאת, אחרי מה שקרה עם הבליסטרא..." החל לומר, ותכף נשד את שפתינו. אך את הנעשה כבר אי אפשר היה להשיב. אספסינוס בקש עתה לרדת לחקר האמת!

רבו יוחנן בן זכאי לא אכזב שוב. "ביאו נא לפניך איש אשר אינך מחבבו כלל וכלל; תביט בפניו וודאי תתרגז... ואז, מבטח לך כי השמחה והתענוג שתפוגגו מלבך, וגם רגלך תשוב לממדיה הטבעיים..."

אספסינוס הביט בהשתאות ברחם היהודי. אין לך דבר העומד בפני התשובות שלו... חשב בהערצה, והחליט לנסות את הפוטנט' תכף ומיד. "יוליוס!", הוא פנה בקמרה למפקד כוח ה'בליסטרא' שנכח אף הוא במפגש. "השג לי מיד מישהו משונאי... אחד כזה שירגז אותי כהגן, ברור? אני ממתין!"

גם ממקום רבצם מתחת כנף האהל, יכלו הילדים להבחין כיצד נשטף המפקד זעה קרה. מצוקתו נראתה היטב על פניו. וכי היכן ימצא כאן, בלב לבו של המחנה הרומאי, מישהו מאויבי אספסינוס?"

הוא גרד בפדחתו, נסה להעיר מבט מתחנן בפני מלכו הקשות, ללא הועיל. דממה שורה באהל. אספסינוס צמצם עיניו והמתין לתגובתו, ואז, לפתע, זרחו פניו...

"כן, המפקד... סליחה, המלך!.. בהחלט! ולא רק אחד, כי אם שניים! נמצאים במחנה שני ילדים יהודיים חצופים, שרק מראה פניהם, אני מקוה, יעורר כהגן את חמתו של המלך..."

אספסינוס תקע במפקד מבט נדהם. הספור נשמע מוזר ודמיוני יותר מדי... חשד עמום נקר בלבו, כי יוליוס זה, אין תוכו כברו... כזה חסר אחריות! גדעון תקע מרפק בצלעו של חברו. "זו ההזדמנות שלנו", לחש בהתרגשות... המשך יבוא

בניית משפחת גאולה

אפא: לקראת 'שבת
בברכים' של ח'דש אלול,
אני באהלת לבלנו ח'דש
טוב ומברך! בפרט שהשבת
נקרא בפרשנות השבוע:
"ראה אנכי נותן לפניכם
היום ברכה...". השם נותן
לנו שופע של ברכה, ועלינו
לנצל את זה בראוי.

צביקה: אפא, התעלמתי
מהפלה הפופי'עה בפסוק
אחרי הפלה "ברכה".
זה בבונה?

שרי: אתה הרי כפיר את
אפא, היא אף פעם לא
אוהבת להשתפש בשלים
קשות ולא נעימות..

אבא: אפא לא הזכירה
את הפלה הפופי'עה אחרי
"ברכה", כי באשר השם
בעצמו, נותן לנו ברכה
בעין יפה - זוהי ברכה
שביבלתה להפך חשך
לאור, רע לטוב, וגם
דברים קשים המפוגים
בברכה - לברכה.

אפא: הברכה הפי'חדת
שאנחנו כקבלים השבוע
לקראת ח'דש אלול, היא
כל כך גדולה - שהיא
בוללת גם ברכה לזכות
לאלה השלפה, שתהפך
לנצל את כל הלא-טוב,
לטוב ונפלא.

מתחכמים. מי שמתחכם - בן־מות
הוא!¹, אים על הרבי.
שריר לא זע בפניו של הרבי. השלוח
שהיתה נסוכה עליהן עד עתה לא
התפוגגה. הוא פתח את כפתורי
מעילו, ובעינים בוערות כלפידים
אמר לקצין: "הנה, אתה יכול לירות
בי כאן! לא אחתם בשבת!"

שפתיו של הקצין הרוסי רטטו
מכעס. הוא שלף את אקדחו, דרך
אותו וכונו לעבר הרבי, שלא נע ולא זע.

הקצין משך בהדק. הוא ירה פעם, פעמים
ושלוש.

הרבי נותר על עמדו. זעקות כאב בקעו דוקא
מפיו של שוטר שעמד לא־הרחק מהרבי,
ובדרך מסתורית נתז הקליע לעברו.

היך האוחזת באקדח החלה לרעד. הקצין
שמט את אקדחו ופניו החורו והסמיקו
חליפות. רעד הופיע בזוית פיו. לפתע פרץ
בבכי, ובקול מקטע ומרסק לחש: "רבי קדוש...
אנא סלח לי... גם אני... יהודי!"

הוא נפל לרגלי הצדיק ובדמעות בעיניו
התחנן לפני הרבי, שזה עתה נסה לחסלו, כי
יסלח לו על מעשיו. "אעשה כל שתבקש", געה
בבכי. "אם תרצה - אדאג לך למנן תפלה
ולספר תורה בתפלות הימים הנוראים".

"אבקשך לדאג לי לשופר", השיב הרבי
בשקט, כאלו לא ארעה התרחשות נוראה לפני
רגעים אחדים.

איש לא ידע מהיכן השיג זאת, אך לקראת
ראש השנה ספק הקצין לרבי שופר פשר
למהדרין.

(על־פי הספר 'לעברך באמת')

מחכימים ונהנים

יהודי צריך לכבד
בני קהלת העיר בלקו, שהיו זקוקים לרב, בחרו להם את רבי שמלקה מסליש
והודיעו לו כי הם מכינים קבלת־פנים מפארת לקראת יום הגיעו לעיר. רבי שמלקה,
שהיה ידוע בענותנותו, החליט להקדים ולהגיע לעיר לפני המועד שנקבע, כדי
להתחמק מקבלת־הפנים המפארת. כך עשה, הגיע לאכסניה אחת ובקש לשהות בה.
בעל האכסניה שלא הכירו, לא נהג בו כבוד. אחר־כך, כשנשא הרב את דרשתו
הראשונה בבית־המדרש, ראהו האכסנאי ונבהל. בא אליו האכסנאי בדמעות ובקש
את סליחתו: "לא ידעתי מי הוא ולכן לא כבדתי אותו כראוי", התנצל.
"ואני חשבתי כי לא כבדת אותי בגלל שידעת מי אני", השיבו הצדיק. "אך אם לא
הפרת אותי, הרי הייתי בעיניך כסתם יהודי - וסתם יהודי צריכים לכבד..."

ורק בנס שרד מן הענניים האכזריים, אך בכל
אותה עת היה פיו חתום. הוא לא הסגיר איש.

כשהבינו שלא יצליחו להכניעו, ערכו לו
משפט ובו נגזרו עליו חמש שנות גלות בסיביר
באשמת היותו "אישיות בלתי־רצויה".

זמן קצר לאחר בואו לסיביר נדרש הרבי
להתייצב במשרדי הקה־גה־בה, על־פי הנהל
הקבוע. אלא שהתאריך חל בשבת, ראש־חדש
אלול, והרבי סרב כמובן לחלל את השבת
ולחתם על הטפסים שהגשו לו.

"שבת היום", אמר לפקידים המפתעים,
"אסור לי לחתם. אשוב בלילה ואחתם".

הקצין הביט בו במשטמה. "ידוע לך שאתה
נמצא בסיביר?", שאל בבוז.

"לא אחתם היום", עמד הרבי על שלו.

הקצין ההמום, שמעולם לא נתקל בגולה
סרבו כזה, הזעיק את הממנה עליו. הלה בא
מלוה בשני כלבים אימתניים, שעצם
נוכחותם הטילה אימה.

"היום שבת־קדש אצלנו, היהודים, ולכן לא
אחתם", הסביר הרבי בשלוח.

הממנה רתח מזעם. "כאן, בסיביר, לא

שפתים את מנעמי התפקיד.
בתחלה נסה האדמו"ר לדחות את
ההצעה בתרוצים כאלה ואחרים, אך
כשהשר הוסיף ללחץ, הישיר הרבי
את מבטו לעברו ואמר בנחרצות:
"אמר לך מדוע אני מסרב: רב כמו
שאתם חפצים - אינני מוכן להיות;
ואלו רב כמו שאני חפץ להיות -
אינכם מוכנים לאפשר!"

למשמע הדברים התחלף החיוך
המעשה שעטה השר על פניו בארשת זעם.
"אתה עוד תשלם על כך ב'קר", נופף באצבעו
באיום.

למרות כעסם הגדול, סברו השלטונות
שהתועלת בכהנתו כרב הראשי עדיפה להם
מחסולו. הם החליטו להציע לו הזדמנות
אחרונה להענות לבקשה.

האדמו"ר החליט לשים קץ למאמצי
השכנוע. בפגישה האחרונה הודיע להם חד־
משמעית: "לא אסכים לקבל את ההצעה!".
כדי להמחיש את נחרצותו הצביע לעבר לבו
ואמר: "אפלו אם תוציאו אקדח ותירו בי כאן
- לא אשנה את דעתי".

בליל שבת, סמוך לחצות הלילה, נשמעו
דפיקות על דלת ביתו. בני הבית התעוררו
בתרדה, אך בטרם הספיקו לגשת אל הדלת
התפרצו אל הבית אנשי המשטרה החשאית.
הם עשו חפוש תוקפני בבית, וכשסימו הורו
לאדמו"ר להתלוות אליהם.

בימים הבאים ענה האדמו"ר ענויים קשים.
חוקריו נסו לסחט ממנו מידע על פעילות
יהודית מחתרתית, ולא בחלו באמצעים,
ובכלל זה כליאה בצינוק. הוא סבל סבל מר,

קוראים בענין

שלוש יריות

"רצוננו שתהיה הרב הראשי במדינה!" -
זאת ההצעה שהניח לפניו נציג השלטון
הסובייטי ברוסיה.

פניו של רבי אברהם־הושע־השיל טברסקי,
האדמו"ר ממכונבקה, נפלו. הוא הבין מיך מה
עומד מאחורי הנדיבות הזו. בימים ההם נסתה
ברית־המועצות להפחית את עצמת הבקרת
נגדה במערב. שלטון הדכוי בקש להציג מצג־
שוא שלפיו האזרחים היהודים נהנים מחפש
דת, ואף יש להם רב ראשי משלהם.

האדמו"ר מאן לשתף פעולה עם התרמית,
שהיתה אמורה להקל על השלטונות לרדף את
היהדות במדינה ולהשתיק את הקהלה הבין־
לאמית. "אינני רב", אמר לאנשי שיחו. "לא
אוכל לשמש רב ראשי".

בתחלה נסו הפקידים לשכנעו ברוח נעימה.
"די לנו ברב כמוך", אמרו לו, והפליגו בתאווי
התגמול הצפוי לו אם יקבל עליו את התפקיד.
באותם ימים של עני ומצוקה, הצעת משרה
המבטיחה בית מרוח, רכב שרד צמוד ומזון
בשפע היתה בגדר חלום מפתה.

אך הרבי דחה את ההצעה על הסף.

השלטונות לא התנאשו. הם פנו אליו שוב
ושוב, וכשהתמיד האדמו"ר בסרובו, הזמן
לפגישה אצל שר התרבות בכבודו ובעצמו.
הלה המשיך בנסיגונות השכנוע ותאר במתק

דמות מהפרשה

ארונה היבואי

יום אחד, בעודי משקיף מחלון
ביתי בהר המוריה, ראיתי את דוד
מלך ישראל ופמלתו מתקרבים
לביתי. יצאתי והשתחויתי לפני
המלך. "במה זכיתי?", שאלתי.

"באנו לקנות ממך את הגרן",
אמר דוד המלך. "ונבנה בו מזבח
להשם, כפי שצויתי על ידי גד
הנביא".

"אתן את הגרן בחנם!", אמרתי,
אך דוד המלך התעקש לקנות את
השטח בשש־מאות שקלי זהב!

הבטתי בשקלים, והנה הבחנתי
שהמטבעות נראים שונים זה
מזה. לא נראה שהם יצאו מאותו
בית מלאכה. "אבחנה חדה", צין
חלקיהו הגזבר כששאלתי אותו
על כך. "באמת, שקלי הזהב
נאספו מכל קצוות הארץ,
חמשים שקלים מכל שבט".

"מדוע?", תמהתי. "הממלכה
עניה כל כך שצריכים לקבץ
נדבות עבור קניית שטח לבית
המקדש?".

"לא", אמר חלקיהו. "אך עשינו
כך כדי לקים את צווי השם
בתורה. בפרשת ראה נאמר
שמקום בית המקדש צריך להיות
'מכל שבטיכם'. ואלו הנחלה
נמצאת בחלקו של בנימין. לכן,
כדי שהשטח יהיה שך לכלם,
אספנו את התשלום עבורו מכל
השבטים".

הבטתי שוב בגרן שמכרתי. זהו
זה, השטח שלי לשעבר מקבל
פעת משמעות אחרת לגמרי...

מגלים עולם

כרית הפחם בעבר, היתה עבודה קשה ומפרכת. בגטון האדמה,
במכרות הצרים והאפלים, כשגובם כפוף, עבדו במרץ מאות ואלפי
הכורים. על ראשם כובע מגן ועליו מתקן פנס, כדי שידיהם ושארו פנויות לחצב בסלע. כיון
שבמשך כל שעות היום לא ראו את אור השמש, נחלש מאור עיניהם. רבים מהם חלו
לעיתים תכופות, ורבים מהם אף מתו, כיון שרוב הזמן לא נשמו אויר צח.

פעמים רבות פקד את כפרי הכורים אסון נוסף, כאשר מסבות
שונות התמוטטה מנהרה וקברה תחתיה עשרות פועלים.

כיום מתבצעת כרית הפחם באמצעים משכללים ובעזרת
ציוד מכני כבד. קרוב לארבעה מיליארד (!) טון פחם נכרה
בעולם מדי שנה. הוא משמש את המדינות שבהן הוא
נחצב, אך מעבר גם למדינות אחרות על ידי רכבות וספינות.

